

ми структурами. Одним із засобів протидії зазначеним негативним явищам у зарубіжних державах є наявність у кримінальних законах відповідних норм, які передбачають кримінальну відповідальність за різноманітні форми незаконної ділової активності державних чиновників. На даний час за окремі форми незаконної участі службових осіб у підприємницькій діяльності відповідальність може наставати за наявності відповідних підстав за ст. 364 «Зловживання владою або службовим становищем» чинного КК України. В. Н. Кубальський запропонував криміналізувати незаконну участь службових осіб у підприємницькій діяльності, доповнивши КК України ст. 364². Диспозицію ст. 364² слід викласти в такій редакції: «Участь службової особи в управлінні організацією, яка здійснює підприємницьку діяльність, особисто або через довірену особу всупереч забороні, встановленій законом, якщо ці дії пов'язані з наданням такій організації неправомірних переваг чи неправомірним сприянням в іншій формі – карається штрафом від однієї тисячі до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, або позбавленням волі на строк до трьох років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років». Слід зазначити, що прийняття цієї норми, безумовно, матиме превентивний вплив і буде свідченням визнання значної шкоди, яку завдає незаконна участь службових осіб у підприємницькій діяльності, особі, суспільству та державі.

За матеріалами роботи конференції видано збірник наукових праць.

С. В. РУДНИЦЬКИЙ,
доктор політичних наук

ДЕМОГРАФІЧНІ ЗМІНИ І ПРОБЛЕМИ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН У ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНІЙ ЄВРОПІ І НА БАЛКАНАХ

За такою назвою 4 листопада 2016 р. в Житомирі відбулася міжнародна наукова конференція. Її організаторами виступили Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, МГО «Польське наукове товариство у Житомирі» та Житомирський державний університет імені Івана Франка, в якому й проходила конференція. Серед співорганізаторів наукового заходу також була Польська академія наук і мистецтв із м. Кракова, звідки прибула делегація науковців на чолі з професором Агнешкою Кастори, яка одночасно є заступником голови редакційної колегії міжнародного наукового журналу з політичних наук «*Studia Politologica Ucraino-Polona*».

Варто відзначити, що ще двоє представників організаторів – доктори політичних наук Володимир Павлович Горбатенко з Інституту держави і права і Сергій Владиславович Рудницький з Польського наукового товариства – теж представляли згадане видання: перший – як співредактор, другий – як заступник голови редакційної колегії від української сторони. За традицією, що вже склалася упродовж семилітнього українсько-польського співробітництва,

напередодні конференції вийшов друком 6-й випуск часопису, а 7-й, за рішенням редколегії, має сформуватися на основі доповідей і виступів її учасників.

Повертаючись до самої конференції, потрібно зазначити, що доповіді краківської делегації концентрувалися на проблемах національних меншин. Так, професор Агнешка Кастори розповіла про ставлення депутатів Сейму і Сенату з Громадянського парламентського клубу до проекту утворення польського автономного округу в Литві в 1989–1991 рр. Професор Рената Круль-Мазур представила реалізацію освітніх і навчальних потреб меншин у Польщі на прикладі вірменської меншини. Кандидати політичних наук Мірелла Коженевська-Вишневська і Рафал Возніца виголосили доповіді на теми особливостей розвитку сербської меншини у Косово і специфіки формування болгарської еміграційної політики.

Українські учасники були представлені київським науковим осередком. Професор В. П. Горбатенко розповів про порушення політичної стабільності на європейському континенті, викликані надмірною міграцією, а доктор політичних наук М. М. Розумний, директор Центру досліджень проблем Російської Федерації Національного інституту стратегічних досліджень, представив доповідь на тему «Російська стратегія імперського рваншу і гібридна війна проти України».

Доповіді чотирьох учасників із Житомира (доктора політичних наук С. В. Рудницького і трьох студентів) стосувалися проблематики політичної репрезентації польської національної меншини на Житомирщині. Так, Світлана Чупріна, студентка 4 курсу соціально-психологічного факультету, розповіла про депутатів польського походження Бердичівської міської ради. Доповідь Юлії Вонсович, студентки цього ж факультету, стосувалася такої ж проблематики стосовно Житомирської міської ради. Василь Суков, студент фізико-математичного факультету, розповів про перспективи дослідження програмних документів кандидатів польського походження обраних районів Житомирщини за допомогою методів факторного аналізу. Анна Тустановська із соціально-психологічного факультету торкнулася питання асоціацій, що репрезентують інтереси польської меншини області – громадських організацій і Партії поляків України. Усі зазначені доповіді були апробовані в межах українсько-польського семінару «Політична репрезентація національних меншин на локальному рівні – поляків в Україні і українців у Польщі», який з 2016 р. проводиться соціально-психологічним факультетом Житомирського державного університету імені Івана Франка та Інститутом соціології Варшавського університету. Ще один житомирський учасник конференції, доцент Віктор Кириченко, виступив з доповіддю на тему «Участь етнонаціональних груп у політичних процесах: психологічний вимір». Доктор політичних наук С. В. Рудницький, керівник вищезазваного семінару від української сторони, підсумовуючи попередні виступи, розповів у своїй доповіді про здобутки учасників семінару в 2015–2016 навчальному році.

Підтвердженням важливого значення проблеми політичної репрезентації та розвитку українсько-польського двостороннього співробітництва стала доповідь учасника семінару в 2015–2016 навчальному році, аспіранта

Інституту соціології Варшавського Університету Петра Жуліковського, який розповів про участь української громади Польщі у місцевих виборах. Принагідно варто згадати, що керівником семінару від польської сторони є професор Славомир Лодзінський.

Петро Жуліковський був не єдиним учасником конференції з Варшави. Крім нього, варшавський осередок репрезентувала ціла делегація з цього міста на чолі з кандидатом історичних наук Євою Ковальською – керівником Катинського музею, відділу Музею Війська польського у Варшаві. Вона виголосила наукову доповідь, представивши у ній демографічні зміни, які стосувалися польської меншини України в 1937–1947 рр. Інші учасники виступили у ролі слухачів (Магдалена Сасаль з Катинського музею), або прочитали вітальні листи від інституцій, які вони репрезентували: Кароль Віслоцький – від директора Інституту національної пам'яті та Себастьян Карват – від директора музею Війська польського у Варшаві.

Наостанок варто відзначити, що виступи учасників конференції привернули увагу студентів фізико-математичного, соціально-психологічного факультетів і факультету фізичного виховання та спорту, які взяли активну участь у вищезазначеній конференції.

О. В. КРЕСІН, Х. Н. БЕХРУЗ

ПРАВОВІ СИСТЕМИ СУЧАСНОСТІ: ВЗАЄМОДІЯ ТА КОНФЛІКТИ

19 липня 2016 р. в Одесі відбувся **круглий стіл з міжнародною участю «Правові системи сучасності: взаємодія та конфлікти»**, організований Національним університетом «Одеська юридична академія» (кафедра права Європейського Союзу та порівняльного правознавства) та Українською асоціацією порівняльного правознавства за участю науково-освітнього клубу «Єдність у різноманітті».

Серед доповідей на круглому столі можна виокремити два основні блоки. Перший присвячено питанням взаємодії правових систем.

У доповіді **«Цінності в правових системах сучасності: проблеми взаємодії»** професор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого С. П. Погребняк, відштовхуючись від характеристики цінностей (їх зв'язок з переконаннями, сильна емоційність, привабливість, спонукання, вічні дискусії щодо їхнього змісту та ін.), звернув увагу присутніх на перешкоди, що виникають при порівнянні цінностей, притаманних різним правовим системам. Крім того, доповідачем були визначені найбільш значущі європейські правові цінності, оцінені перспективи їх сприйняття та використання в межах вітчизняної правової системи.

Член-кореспондент Міжнародної академії порівняльного права, завідувач кафедри права Європейського Союзу та порівняльного правознавства Національного університету «Одеська юридична академія» Х. Н. Бехруз у